

Маркування – шлях до безпечності продукції

Їжа та напої займають значне місце в житті людини. Їх споживання забезпечує виконання організмом основних життєвих функцій – росту й розвитку, а також безперервного оновлення тканин. Харчуючись, людина отримує енергію для всіх внутрішніх процесів і виконання різноманітної роботи – розумової та фізичної.

Разом з тим усі види харчових продуктів та напоїв повинні бути безпечними для людини. Більшість із них (як рослинного, так і тваринного походження) не можуть довго зберігатися у свіжому вигляді, швидко псуються через надмірну вологість, дію сонячного проміння та кисню, мікробів і ферментів, пошкодження комахами та гризунами, інші зовнішні впливи. Життєвий цикл будь-якої харчової продукції складається з кількох стадій: розробка, виробництво, переробка, пакування, розподіл через оптову й роздрібну торгівлю та споживання. І на всіх цих стадіях існують певні вимоги до безпечності сировини, технологій виробництва, напівфабрикатів і самої харчової продукції.

Споживач уперше зустрічається з продуктами харчування та напоями на полицях супермаркетів та інших закладів роздрібною торгівлі. Як правило, майже вся продукція упакована, а поверхні пляшок, коробок, пакетів тощо вкриті яскравими та привабливими малюнками, графічними зображеннями та текстом. І все це для споживача! Щоб він не помилився та отримав відповіді на всі запитання до того, як обере той чи інший продукт.

Упаковка запобігає псуванню та втраті споживчих властивостей харчових продуктів протягом усього терміну зберігання, а інформація на ній (маркування) детально розповідає споживачу про саму продукцію. Кожна країна через законодавчі та нормативні акти регулює вимоги до упаковки та маркування харчової продукції. Найголовніша серед них – забезпечити право споживача на безпечну харчову продукцію та отримання необхідної, достовірної та своєчасної інформації про неї. В Україні такі права забезпечені Законами України «Про захист прав споживачів», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» та Технічним регламентом щодо правил маркування харчових продуктів.

Сучасна упаковка з різних пакувальних матеріалів (папір, картон, полімери, скло, метал, деревина), різних розмірів, конструкції та форм здатна виконати всі вимоги до неї:

- захистити продукцію від псування та забезпечити її зберігання;
- бути зручною для користування та споживання продукції;
- забезпечити ефективне зберігання та транспортування.

До цих вимог треба додати інформаційну складову. Упаковка надає споживачеві необхідну інформацію про харчові продукти за допомогою маркування через розміщення її на етикетках або безпосередньо на поверхні упаковки. Про саму упаковку, її різ-

ПРОМЫШЛЕННОЕ МАРКИРУЮЩЕЕ ОБОРУДОВАНИЕ

● Ах-СЕРИЯ

Каплевые бесконтактные принтеры с инновационной печатающей головкой i-Pulse – стабильность работы 24/7

● D-СЕРИЯ

Лазерные принтеры с технологией i-Tech Rapid Scan – маркировка на 20% быстрее

● V-СЕРИЯ

Термотрансферные принтеры высококачественной (300dpi) маркировки пленки с запатентованной системой EcoPrint Mode – экономия риббона до 60%

● M-СЕРИЯ

Принтеры-апликаторы этикеток с уникальной платформой i-Tech – подбор решения для любой задачи

 ДОМИНАНТА
МАРКИРУЕМ КАЧЕСТВО

Эксклюзивный дистрибьютор
DOMINO UK LTD. в Украине с 1997 года

ООО "Доминанта"
04107, г. Киев, ул. Багговутовская, 17/21
Тел./факс: +38(044) 483-77-03
www.domino-kiev.com.ua
office@domino-kiev.com.ua

Промышленные маркеры

VIDEOJET

Каплетруйный маркератор Videojet 1650

Термоструйный маркератор Videojet 8510

Альянс-КМ
1995-2018
Официальный дистрибутор
Videojet Technologies Inc. в Украине

www.alyans-km.com.ua
info@alyans-km.com.ua
Тел.: (044) 258-0555
Факс: (044) 258-2272

новиди для конкретної харчової продукції читайте в книзі «Упаковка для харчових продуктів та напоїв» (авт. В.В. Халайджі, В.М. Кривошей; Київ: ІАЦ «Упаковка», 2018 р.), яка вийде з друку наприкінці червня.

Загалом маркування — це комплекс із написів, умовних позначень та зображень, передбачених відповідними законодавчими та нормативними документами для забезпечення споживача необхідною, доступною, достовірною та своєчасною інформацією про харчову продукцію. Для маркування використовують різноманітні матеріали, технології та обладнання, серед якого потрібно виділити контактне (термотрансферне, аплікаторне) та безконтактне (краплетруминне, лазерне). Детальніше це питання розглянуто в статті В.М. Кривошея «Маркировочные устройства в упаковочной индустрии» (журнал «Упаковка», 2017 р., № 3, с. 40–43).

Відповідно до українського законодавства, маркування для харчової продукції має бути нанесене державною мовою — українською. Але поряд за домовленістю може бути розміщене маркування іншими мовами. Усю цю інформацію можна поділити на три групи.

Перша — постійна інформація — назва та склад продукції, спосіб приготування, зберігання чи використання, виробник, рекламні компоненти тощо.

Друга — змінна інформація — дата виготовлення, термін придатності, номер партії, код виробника тощо.

Третя — комунікативна інформація з елементами ідентифікації продукції та захисту її від підробки.

Маркування відіграє важливу роль у відносинах виробників, продавців та споживачів продукції. Для одних вона — один з ключових засобів просування продукції, для інших — можливість отримати відомості про харчову продукцію. При цьому забороняється наносити маркування з неправдивою інформацією, яка може вводити споживача в оману. Крім того, законодавством заборонено виробництво, імпорт та розповсюдження харчової продукції з такою інформацією. Вважається, що харчова продукція має невідповідне маркування, якщо:

- маркування підроблене або вводить в оману;
- харчовий продукт має назву іншого продукту;
- маркування відтворене не державною (не українською) мовою;
- упаковка продукту вводить споживача в оману;
- маркування має інформацію, яку важко прочитати або неможливо зрозуміти.

За всі ці порушення відтворення маркування законодавство передбачає цілий ряд покарань — від заборони продажу такої продукції до штрафу (до 30 % вартості партії продукції). При цьому експерти вважають, що

завдяки змінам, внесеним до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», ризики небезпечності харчової продукції, пов'язані з неправильним маркуванням, будуть знижені або зовсім усунуті.

Україна продовжує гармонізувати своє законодавство з європейським щодо змін та реформування норм і правил маркування харчової продукції. Це є закликом до українських компаній перевірити маркування власної харчової продукції відповідно до нових українських законодавчих та нормативних актів.

(За матеріалами ЗМІ)